

Obecné NOVINY

Občasník obce Ďanová

25. vydanie

Ročník IX.

Číslo 1/2024

Vychádza podľa potreby

August 2024

O výlety po Slovensku s klubom dôchodcov je veľký záujem

Záujem obyvateľov o výlety po Slovensku združujúcich sa v klube dôchodcov príjemne prekvapil. Od začiatku roku sa zorganizovali už štyri výlety a ďalšie sú ešte v pláne. Pre obmedzené finančné zdroje sme využili bezplatnú prepravu vlakom, na ktorú má nárok väčšina účastníkov zázajdu v dôchodkovom ale i v žiackom veku. Záujem prejavili aj mladšie vekové ročníky a priatelia zo susedných obcí.

Zborový deň bude opäť v Ďanovej

Po úspechu z minulého roku sa zborový deň farníkov evanjelickej a. v. cirkvi opäť uskutoční v Ďanovej. Slávnostné bohoslužby budú v nedeľu 8. septembra 2024 o 10. hod. v kultúrnom dome. Pod hruškou sa bude variť kotlíkový guláš. Pozývame vás na priateľské stretnutie a posedenie.

Územný plán obce Ďanová

Po rokoch prišiel na rad aj Územný plán obce. Jeho rozpočet je vo výške 18.600€. Ministerstvo financií preplatí 10.400€, zvyšok budú náklady obce. Návrh a vypracovanie územného plánu bude prejednávaný na verejnom zasadnutí obecného zastupiteľstva najneskôr do 15. novembra 2024.

Spomienka na Vladimíra Pakána, posledného zo starých gazdov v obci a najstaršieho pamätníka Ďanovej

V poslednom období odišlo do večnosti veľa ľudí. Každý bol výnimočný a chýba. Krátko pred Veľkou nocou zomrel aj Vladimír Pakán, náš najstarší obyvateľ. Bol to vážený gazda a v dedine požíval úctu. V novembri by mal 97 rokov. Keď sa rozniesol chýr o jeho smrti, ľudia hovorili, že to bol dobrý človek. Smútočné oznámenie bolo originálne a spolu s rozlúčkovou rečou poskytli pekný obraz o živote a osobnosti starého gazdu.

Tieto zábery u Pakánov vznikli len náhodou pri fotení d'anovianskeho chorára. 21. máj 2021

Bol výborným znalcom d'anovianskeho chotára, poznal všetky miestne názvy, pamätal si, kto vlastnil a obrábal tú ktorú parcelu, mal mapu v hlave. Vedel pútavo rozprávať staré príbehy, ktoré v Ďanovej zažil, alebo o ktorých počul z rozprávania starých rodičov.

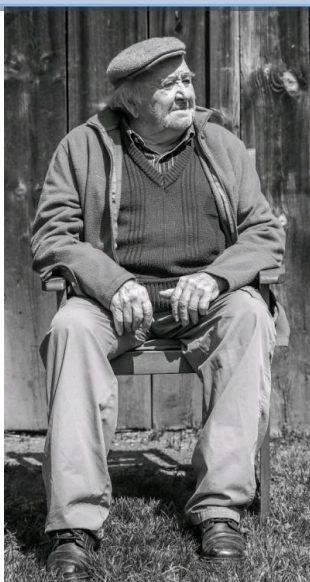
Bol dobrosrdečný, kedykoľvek ochotný pomôcť, bol zhovorčivý a každému sa prihovril.

V Ďanovej prežil vyše 96 rokov a mal ju rád

Narodil sa 5. novembra 1927 rodičom Jánovi Pakánovi a Emílii, rodenej Buocikovej ako najstarší z troch synov. Jeho otec v mladosti chodil so svojím otcom ako šafraník po cárskom Rusku, bol maloroľník, kurátor cirkevného zboru. Vladimír po skončení ľudovej školy v Ďanovej začal rodičom pomáhať na gazdovstve. Otec mu ako prvorodenému synovi dal do rúk opraty. V roku 1948 spolu so svojím svákom, tesárskym majstrom crmomáňom Jánom Samčíkom, postavili nové humno, do ktorého doviezol úrodu iba raz, odišiel na vojenskú službu a po návrate z nej už bolo v Ďanovej založené roľnícke družstvo. Rodičia svoj živý inventár a pôdu odovzdali družstvu a začali na družstve pracovať.

Bol nesmierne usilovný a práca bola zmyslom jeho života. Aj vo vysokom veku choval ovce, zajace, hydinu. Obrábal Bajovskú záhradu, plietol prútené koše, metly, vystrúhal hrable, píšťalku z vŕby pre deti. Štepil ovocné stromy, ružové kríky. Rád čítal noviny, študoval automapu a poznal všetky cesty v republike.

Podieľal sa na obnovení Urbárskeho pozemkového spoločenstva Ďanová v Blatnickej doline. Roky si odkladal starú urbársku knihu po starom otcovi a prevzal funkciu horového gazdu, ktorú v minulosti vykonával jeho otec a starý otec. Chodil do hory merať drevo, organizoval brigády a dožil sa toho, že stromky, ktoré ako malý chlapec sadil s rodičmi, po osemdesiatych rokoch napadla kalamita lykožrúta a hora sa musela vyrúbať. Podieľal sa aj na obnovení Pasienkového pozemkového spoločenstva Boriny Ďanová.

No jeho najväčšia záľuba bola sadnúť si na dreveného koníka pred humno, nakúť kosu, sadnúť na bicykel a vyjsť hore Nevoľným na Kochláčeje Bukovinu alebo starootcovské Bôra, ručne pokosiť lúku plnú lúčnych kvetov, usušiť na hrabliach, klásť na kolibu a doviesť do humna voňavé seno pre ovce. Nemal rád, keď videl nepokosené lúky, hrádze a neobrobenú zem. Vždy si domov priniesol kyticu lúčnych zvončekov a kráľ'ov.

Žil v súlade a symbióze s prírodou celý svoj život. Na jeho oblúbené Bôra, Lysec, Pekárovú, Boriny a Hrb sa pozeral z kuchynského okna do posledných chvíľ svojho života. Pri dosiahnutí životného jubilea 90. rokov povedal: Do 90 je dosť napočítat', a nieto ešte 90 rokov prežiť.

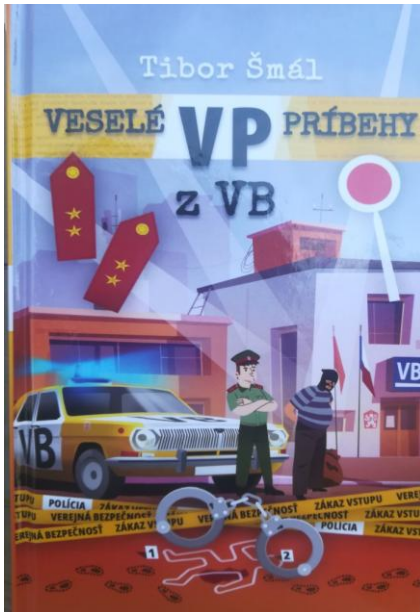

Spomienka na učiteľku Júliu Šmálovú, ktorá nás naučila čítať a písať...

Začiatkom mája zomrela učiteľka, ktorá väčšinu svojho života venovala prvákom a žiakom 1. stupňa ZŠ a v dedine bola súčasťou spoločenského života. Prežila tu takmer 75 rokov a patrila do váženého tria: richtár, učiteľ, farár... Do Ďanovej prišla 24. augusta 1959, keď nastúpila na učiteľské miesto po Matúšovi Dulovi a jej príchod je zaznamenaný aj v obecnej kronike.

V roku 2020 sme si ju uctili aj v 20. vydaní novín a príspevok o nej sa stal súčasťou pohrebnej rozlúčkovej reči. Na sklonku života sa tešila z knihy, ktorú čerstvo vydal jej syn Tibor. V nasledujúcich riadkoch sa o nej dozvieme viac.

Tibor Šmál: VESELÉ PRÍBEHY z VB

Na pulty kníhkupectiev sa v máji dostala nová kniha.

Poslaním diela od nášho občana je pobaviť a rozosmiať. Kniha je plná humorných príbehov a dialógov, ako aj vtipov. Zameriava sa na radových policajtov, ktorí pri zmene režimu prežívali neľahké obdobie, pretože boli spájaní so zásahom proti študentom v Prahe, ako aj s tajnou službou ŠTB.

Hlavným predstaviteľom je mladý príslušník Samuel Kráľ. Jeho príbeh, na pozadí ktorého prebieha Nežná revolúcia, začína tesne pred novembrovými udalosťami v roku 1989.

Ľuďom sa postupne menia priority, pretože peniaze začínajú mať veľkú moc. „Nová doba“ okrem pozitívnych vecí – slobody a demokracie – prináša aj negatívne, a to organizovaný zločin a drogy.

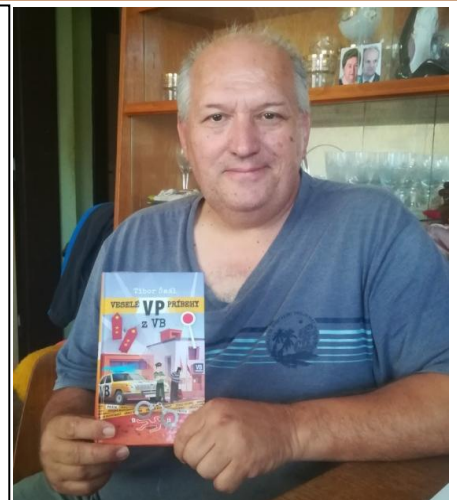
V neposlednom rade kniha okrajovo opisuje jednu z najdôležitejších historických udalostí. Nežná revolúcia priniesla slobodu a demokraciu, čo ani dnes po rokoch nie je samozrejmosťou.

Tibor bol od roku 1987 začas policajtom, vtedy príslušníkom verejnej bezpečnosti. Zo spomienok vznikla po rokoch pekná knižka. Plánoval ju dlhšie, svetlo však uzrela počas opatery rodičov, ktorých len nedávno a krátko po sebe pochoval. Rodičia o jej príprave vedeli. Otec prečítal aspoň prvopis, mama ešte začala čítať už aj čerstvo vydanú knihu...

Autor ju venoval svojmu otcovi Jozefovi do neba, pretože bol dobrý a slušný človek. Prečítal nespočetné množstvo kníh a 62 rokov pracoval v obecnej knižnici ako knihovník.

Prvé vydanie sympatickej knižky má 360 strán a vyšla v náklade 1.000 kusov. Nachádza sa na pulkoch známych kníhkupectiev, v našej obecnej knižnici ju kúpite výrazne lacnejšie.

Veselé príbehy z VB je malá kniha s veľkou dávkou humoru, ktorá spestrí a rozveselí deň každému čitateľovi.

Narodili sa:

Richard Pakán
Mia Kmeťová
Laura Líšková
Hana Hudcová

Opustili nás:

Dominik Bucha,	† 21. december 2023,	27 ročný
Pavel Kľučiar,	† 16. január 2024,	77 ročný
Štefan Harkabus,	† 2. február 2024,	73 ročný
Rudolf Michálek,	† 6. február 2024,	84 ročný
Vlasta Holzerová, r. Pakánová,	† 16. február 2024,	87 ročná
Anna Ertlová, r. Čižmáriková,	† 11. marec 2024,	85 ročná
Vladimír Pakán,	† 26. marec 2024,	96 ročný
Júlia Šmálová, r. Hoffmanová,	† 21. máj 2024,	84 ročná
Jozef Šuráb,	† 24. júl 2024,	49 ročný
Dušan Šplho,	† 6. august 2024,	83 ročný

Jubilanti v roku 2024 - obec blahoželá jubilujúcim občanom

95

Anežka Šmálová
najstaršia obyvateľka obce

90

Mária Adamé
Irena Krocht'áková
Ján Švábik

80

Ján Kapusta
Ján Boďa
Drahomíra Zbytovská
Ján Lauček

75

Mária Pakánová
Milan Bucha
Štefan Staník

70

Vladimír Ďanovský
Mária Buociková
Anna Ďanovská
Olga Brcková
Jozef Buocik
Miroslav Hamza
Lubica Ďanovská
Jana Staníková

65

Ivan Švábik
Ján Ďuriš
Ján Serátor
Janka Podhradská
Jozef Buľovský
Rudolf Martiniak
Alexander Kováč

60

Ladislava Kevešová
Marián Peč
Jozef Hrivnák
Iveta Buľovská

Prezidentské voľby

1. kolo - 25. marec: **56,59%** účasť (volilo 253 občanov, z toho 4 hlasy boli neplatné)

Počty hlasov: P. Pellegrini 107 I. Korčok 88 Š. Harabin 38 J. Kubiš 9 I. Matovič 5 K. Forró 2

2. kolo - 6. apríl: **71%** účasť (volilo 314 občanov, z toho 4 hlasy boli neplatné)

Počty hlasov: **P. Pellegrini 190** I. Korčok 120
Neuvedení kandidáti nezískali v Ďanovej žiaden hlas.

Európske voľby

Konali sa 8. júna: **37,03%** účasť (volilo 167 občanov, z toho 5 hlasov bolo neplatných)

Počty hlasov: Demokrati 8 Socialisti.sk 2 SNS 8 Republika 25 Zdravý rozum 1
Kresťanská únia 3 KDH 3 Smer 43 SAS 5 PS 45 Slovensko, Za ľudí 3 Hlas 16

Neuvedené politické subjekty nezískali v Ďanovej žiaden hlas.

Odpadové hospodárstvo

V apríli sa vyzbieralo 1460 kg šrotu.

V tabuľke sa nachádzajú údaje o množstvách odpadu, ktorý nám vznikol v roku 2023 (v tonách). Smer šípky s farebným číslom hovorí, o koľko ton odpadu bolo viac alebo menej ako v roku 2022.

Zelená farba značí lepší, červená horší výsledok (v tonách).

Produkujeme stále viac odpadu, stúpol však podiel triedenia.

Odpad celkom 150,88 ↑ 8,74	Komunál 94,72		Podiel triedenia 37,22%	
	Triedený 56,16		↑ 5,24	
Kov 21,7 ↑ 9,5	Plast 13,32 ↓ 0,11	Sklo 10,39 ↑ 1,26	Papier 3,78 ↓ 0,46	Odev 6,62 ↑ 2,08

Obec prosí, **triedme správne...**
Medzi plasty vhadzujeme aj el. spotrebiče, papier, kovy a iné odpady. Ak sa takého odpadu potrebujete nutne zbaviť - odnesť ho radšej k pergole pri OcÚ, nemiešajte ho k plastom. Ďakujeme.

Je dobre, že využívate skládku za cintorínom. Masa s vrecami, celofánmi, kvetináčmi a inými umelinami sa nedá ďalej využiť. Keď si už dáte námahu a odpad vyveziete, **iba BIO.**

Zber šrotu navyšuje podiel triedenia a vracia peniaze obci. Problém je, keď kovové časti nie sú zbavené plasty a iných materiálov.
Ďalší zber šrotu bude v jeseni.

Veľký kontajner počas jesene pre nedostatok financí nie je v pláne. Využite triedený zber.

Z aktivít našich najmenších v MŠ

Zhora: **Rozlúčka** – 26. jún; **Karneval** – január;
Vychádzka – marec; **Trhy** - apríl

Aj v tomto roku mali deti pestré aktivity. V januári sa predškôláci zúčastnili na lyžiarskom výcviku v Jasenskej doline. Počas karnevalu sa deti a učiteľky premenili na rozprávkové bytosti. V marci bol hudobno - výchovný koncert z divadla NOBO zameraný na poznávanie prírody. V rámci témy bezpečnosť na ceste deti absolvovali turistickú vychádzku. Konali sa aj tradičné veľkonočné trhy. Deti ponúkali svoje veľkonočné výrobky. Nechýbali korbáče, koše a metly z dielne M. Buchu. Po dlhšej dobe sa predškôláci zúčastnili týždenného plaveckého kurzu vo Valčianskej doline. Do ZŠ odišlo 10 predškôľakov. Po ôsmich rokoch z MŠ odišla obľúbená učiteľka N. Kubová. Všetkým prajeme veľa úspechov na novej životnej ceste.

TJ Družstevník Ďanová Ročník 2024/2025

Klub je aktuálne v tomto zložení: staršia prípravka (deti do 11 r.), dorast (chlapci do 19 r.), ktorí tvoria družstvo s Belou - Dulicami a muži pod názvom 1. quick trieda TFZ.

V najbližšom období sa plánuje rekonštrukcia a zateplenie budovy TJ cez slovenskú energetickú a inovačnú agentúru.

Chlapci do 11 r., 15. jún 2024

Z aktivít našich mladých hasičov

Zhora: Cvičenie pri KD – 6. apríl;
Dospelí chalani – 1. miesto vo Valči – jún;
Deti pri Avii – koniec ligy – apríl;
MDD – 9. jún;
Deti – súťaž v Turčianskych Kľačanoch - máj

Pravidelné tréningy s hasičským dorastom za kultúrnym domom priniesli aj v tomto roku veľmi pekné výsledky. Starší chlapci reprezentovali obec vo Valči a získali 1. miesto. Deti v DHZ absolvovali 4 kolá Turčianskej ligy mladých hasičov. V poslednom kole sa umiestnili na 2. mieste. Zúčastnili sa aj Okresnej hry plameň v Turčianskych Kľačanoch. MDD sa po daždivom počasí konal o týždeň neskôr.

Z výletov s klubom dôchodcov

Dôchodcovia sa začali pravidelne stretávať. Prvé stretnutie bolo v obecnej knižnici 25. januára. V priateľskej atmosfére pri káve, čaji a rôznych dobrotách sa stretlo 18 občanov. Od marca klub organizuje pravidelné spoločné cvičenia. Veľký záujem členov, ale i mladších občanov a detí je o výlety autobusom či vlakom po rôznych zaujímavých miestach. Vo februári navštívili Hrebienok a Rainerovu útulňu vo Vysokých Tatrách a obzreli si ľadové sochy, stavby a snehový Betlehem. V máji navštívili ZOO Lešná pri Zlíne na Morave a ešte v ten istý mesiac sa vybrali znovu do Tatier, aby videli Botanickú záhradu v Tatranskej Lomnici a Skalnaté Pleso. Na začiatku prázdnin sa pridali k výletníkom z Příbovic a pozreli si Lučenec a Novohrad. Pri príležitosti pálenia jánskej vaty sa zišli aj na posedení pri kotlíkovom gul'áši.

Zhora: Skalnaté Pleso – 28. máj; Zlín, Lešná – 14. máj; Rainerova útulňa – 12. február; Gul'áška – 22. jún 2024

Ostatné aktivity v obci...

Na prvý pohľad by sa mohlo zdať, že v dedine sa nič nedeje, no nie je to tak. Aj u nás je život pestrý.

Kupači zachovali tradíciu veľkonočného pondelka.

11. augusta sa v kultúrnom dome konal koncert v podaní Lucie Dobošovej, ktorá harfou a klavírom sprevádzala sopranistku Silviu Švábkovú.

Dobrovoľníci sa 6. apríla zapojili do iniciatívy Dňa Zeme a vyzbierali smeti v okolí hlavnej cesty z oboch strán. Smeti zlikvidoval správca cesty – SCŽSK.

Chlapci počas návštevy múzea v Lučenci skúsili školu našich predkov a zistili, ako tvrdo sa učili aj ich predkovia v Ďanovej.

7. júna po krátkom intenzívnom daždi tiekla voda cez dvory obyvateľov na hornom konci. Vodu z kukuričného poľa nedostatočne odvádzala zanesená rúra pri jednom z pozemkov v Patočine. Obec vykonala potrebné sanačné práce.

Family Carp Cup

Rybársku sezónu na začiatku letných prázdnin aj v tomto roku spestrila uzatvorená rodinná súťaž, ktorá je zameraná na výchovu detí a mladých, nielen k rybárstvu, ale aj pozitívnemu vzťahu k prírode.

Oznam

Obec prosí občanov, ktorí ešte neuhradili miestne dane a poplatky, aby svoje záväzky voči obci čo najskôr vyrovnali. Štát dlhodobo kráti obciam podielové dane, čo aj nám výrazne komplikuje finančnú situáciu. Ďakujeme za pochopenie.

Vydanie pripravil: Mgr. M. Taraba

Jazyková úprava: Mgr. E. Pakánová

Spolupracovali: Mgr. A. Šimová, Ing. M. Ďanovský, Ing. J. Kapusta, PhD., S. Kl'učiarová, S. Kevešová, I. Branický, Family Carp Cup

Vydáva: Obec Ďanová, Ďanová 22, IČO: 00316644

ISSN 2729-9155

Evidenčné číslo MK SR: EV 6002/21

Tlač: Fork, s.r.o., Martin

Náklad: 160 ks

Cena za 24. vydanie bola 295,63€.

Občasník nájdete aj na www.danova.sk

